

Aan
de gemeenteraad

Datum 10 november 2020
Zaaknummer InProces BBV: 2020-0148698
Betreft Instemmen met Intensivering programma Samen tegen Armoede en de voorgestelde structurele dekking

Vergadering van

Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Pijler Sociaal en Zorgzaam Dordrecht
Kernteam/Opgave: Sociale Leefomgeving
Auteur: Stad - Zorg & Ondersteuning
E-mail: Patricia Savenije
Verantwoordelijke: p.savenije@dordrecht.nl
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

in te stemmen met de intensivering van het programma Samen tegen Armoede 2018-2022;

in te stemmen met de voorgestelde dekking voor het programma Samen tegen Armoede 2018-2022 en hiervoor:

- de Rijksmiddelen op te halen die de gemeente via de decembercirculaire 2020 ontvangt voor armoede en schulden, mits de middelen bij de decembercirculaire beschikbaar gesteld worden;
- de Rijksmiddelen die in 2020 beschikbaar worden gesteld over te hevelen naar 2021;

in te stemmen met de structurele inzet op armoedebeleid met ingang van 2023 en de voorgestelde structurele dekking.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De gemeente Dordrecht is verantwoordelijk voor oa. preventie, vroegsignalering van armoede en schulden, het bieden van informatie- en advies, en het bevorderen van participatie. De GRD is verantwoordelijk voor oa. het bieden van inkomensondersteuning en (re) integratie naar werk en het bieden van schuldhulpverlening.

Wat is het doel?

Het voorkomen en vroegtijdig signaleren van armoede- en schuldenproblematiek en het bieden van snelle en passende ondersteuning en hulp.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Ad 1. Gelet op de enorme sociale en economische impact van de coronacrisis en de daaruit voortvloeiende recessie en de nieuwe taken die voortvloeien uit de wijziging van de Wet

gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) per 1-1-2021, intensiveren we het programma Samen tegen Armoede.

Het leven in armoede en het hebben van financiële problemen en schulden vormen belemmeringen voor het participeren in de samenleving en kunnen leiden tot sociale uitsluiting. Mensen stromen moeilijker uit richting werk, vallen uit op het werk of op school, er kunnen gezondheidsproblemen ontstaan en kinderen die in armoede opgroeien hebben minder kansen dan hun leeftijdsgenoten. Om armoede en schulden in Dordrecht terug te dringen, startten we in 2018 het programma Samen tegen Armoede.

De coronacrisis en de daaruit voortvloeiende recessie maken de vraagstukken waar in het programma Samen tegen Armoede aan gewerkt wordt alleen maar urgenter. De prognoses voorspellen nog meer mensen met oplopende schulden, de bestaanszekerheid van zzp'ers en flexwerkers die verder onder druk komt te staan, meer instroom in en minder uitstroom uit de bijstand en een toename van kansengelijkheid bij kinderen en jongeren in kwetsbare huishoudens. De coronacrisis maakt de kwetsbaarheid van huishoudens die dat feitelijk al waren vóór de crisis extra zichtbaar. Vooral mensen met onzeker werk vallen op als groep die in deze crisis snel in financiële moeilijkheden raakt. We zien ook dat er nieuwe groepen bijkomen met een verhoogd risico op uitval, bijvoorbeeld jongeren die een start willen maken op de arbeidsmarkt of een stageplek zoeken.

Een aantal prognoses. CPB berekeningen gaan uit van werkloosheidspercentages tussen de 7 naar oplopend 10 procent en hoger. Het aantal huishoudens met schulden loopt in 2021 mogelijk op tot 2,6 miljoen, een stijging van bijna een miljoen. In 2020 al zullen naar verwachting zo'n 368-822 duizend mensen een significant en langdurig verlies van inkomen ervaren. Een groot deel van de risicogroep heeft geen mogelijkheden om uitgaven omlaag te brengen en beschikt ook niet over een financiële buffer (Deloitte). Ook veel inwoners van Dordrecht zijn of worden in de komende tijd geraakt.

De gemeentelijke opgave rond armoede en schulden wordt niet alleen groter door de coronacrisis maar ook door de wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening per 1-1-2021. Deze wijziging betekent een uitbreiding van de gemeentelijke taak op het gebied van vroegsignalering. Het geeft gemeenten de mogelijkheid (en de verplichting) om gegevens van burgers met betalingsachterstanden in een vroeg stadium uit te wisselen met woningcorporaties, energie- en drinkwaterbedrijven en zorgverzekeraars.

Een intensivering van het programma Samen tegen Armoede is noodzakelijk om ongewenste maatschappelijke gevolgen van de coronacrisis zo veel mogelijk te voorkomen en te voldoen aan onze taak op het gebied van vroegsignalering van schulden. We houden daarvoor vast aan de bestaande programmalijnen, maar verschuiven op onderdelen wel de focus. Door zo vroeg mogelijk, zo veel mogelijk mensen te bereiken en helpen willen we grotere problemen en hogere kosten in de latere jaren voorkomen.

Ad 2. Het kabinet maakt met het derde steunpakket extra middelen vrij om de effecten van de coronacrisis op toenemende armoede- en schuldenproblematiek op te vangen. Gemeenten en maatschappelijke organisaties staan samen aan de lat om de door het Rijk gewenste versnelling en intensivering te realiseren. Gemeenten ontvangen hiervoor de komende jaren € 75 miljoen (verspreid over de jaren 2020, 2021 en 2022). Met de intensivering van het armoedeprogramma geven we hier invulling aan.

Op 7 juli 2020 heeft de Drechtraad bezuinigingsmaatregelen bij de SDD vastgesteld en deze worden door het Drechtstedenbestuur geëffectueerd. Dit betreft bezuinigingen op: eigen bijdrage Wmo, Drechthopper, Baanbonus, bijdrage collectieve zorgverzekering en de Adviseurs Geldzaken. We compenseren deze maatregelen door, zoals toegezegd bij de bespreking van de kadernota 2021, de dienstverlening van de Adviseurs Geldzaken voor Dordrecht onder te brengen in het armoedeprogramma. Daarnaast zetten we via het armoedeprogramma extra in op het bereik van werkenden met financiële problemen. Via het bij de kadernota gereserveerde voordeel dat optreedt als gevolg van de bezuinigingen op de GRD, dekken we deze maatregelen.

Ad 3. Het programma is eindig, maar armoede- en schuldenproblematiek zullen dan helaas nog niet zijn voorbij zijn. Wij achten het daarom wenselijk om voor de periode na 2022 structureel lokaal armoede- en schuldenbeleid te ontwikkelen en hiervoor structureel budget vrij te maken.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Als lokale overheid heeft de gemeente een belangrijke rol bij het voorkomen financiële problemen, schulden en het terugdringen van (de effecten van) armoede in Dordrecht. Echter is de gemeente niet de enige speler op dit omvangrijke speelveld. Voor een aantal cruciale factoren zijn we afhankelijk van de Rijksoverheid. Het Rijk geeft invulling aan de inkomenspolitiek, de verschillende vormen van inkomensondersteuning en Toeslagen maar ook aan de van toepassing zijnde wetgeving. Daarnaast is de Rijksoverheid een belangrijke veroorzaker van financiële problemen en schulden.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Samen met maatschappelijke partners wordt continu invulling gegeven aan de diverse programmaliijnen en de daarbij horende projecten. Diverse partners zijn betrokken bij de analyse van de coronaontwikkelingen en de bijstelling van het programma.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[raadsvoorstel Samen tegen Armoede](#)

[raadsinformatiebrief Armoede en Gezondheid](#)

[raadsinformatiebrief Werkende Armen](#)

Hoe wordt dit betaald?

Onderstaande tabel geeft de totale lasten weer voor de intensivering en continuering van het armoedebeleid. Deze lasten worden gedekt uit:

- Het beschikbare budget voor Armoedebeleid. Voor de periode 2018-2022 is dit budget verhoogd tot € 400.000. Dit budget is opgebouwd uit met het regeerakkoord 2017 vrijgekomen Rijksmiddelen (2) en tijdelijk gemeentelijk budget (1).
- Het budget dat bij de [Kadernota 2021](#) is gereserveerd voor compenserende maatregelen in verband met bezuinigingen bij de GRD op de Adviseurs geldzaken, Baanbonus en collectieve aanvullende zorgverzekering (3).
- De aanvullende middelen die het Rijk in het [3e steunpakket](#) voor de periode 2020-2022 heeft opgenomen voor schuldenbeleid. Deze middelen zijn bedoeld om armoede en problematische schulden als gevolg van Corona tegen te gaan (4). Om de middelen uit de jaarschijf 2020 voor dit doel in te kunnen zetten stellen wij voor de middelen over te hevelen naar 2021 (5).

	2020	2021	2022	2023 e.v.
Lasten				
Totale lasten programma Samen tegen Armoede (afgerond)	400.000	935.000	880.000	420.000
Bijdrage intensivering schuldhulpverlening SDD		100.000	100.000	
Totaal lasten	400.000	1.035.000	980.000	420.000
Dekking				
1. Tijdelijk budget Armoedeprogramma	171.450	356.450	356.450	
2. Rijksmiddelen armoede en schulden regeerakkoord 2017	228.550	43.503	43.503	43.503
3. Kadernota 2021 compenseren bezuinigingen GRD		252.500	325.000	375.000
4. Rijksmiddelen steunpakket schuldenbeleid	127.500	255.000	255.000	

	2020	2021	2022	2023 e.v.
5. Overheveling Rijksmiddelen steunpakket	-127.500	127.500		
Totaal dekking (afgerond)	400.000	1.035.000	980.000	420.000

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het college uitvoering laten geven aan het programma Samen tegen Armoede.

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 10 november 2020 inzake Instemmen met Intensivering programma Samen tegen Armoede en de voorgestelde structurele dekking ;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet;
gelet op de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Participatiewet (Pw);

b e s l u i t :

in te stemmen met de intensivering van het programma Samen tegen Armoede 2018-2022;

in te stemmen met de voorgestelde dekking voor het programma Samen tegen Armoede 2018-2022 en hiervoor:

- de Rijksmiddelen op te halen die de gemeente via de decembercirculaire 2020 ontvangt voor armoede en schulden, mits de middelen bij de decembercirculaire beschikbaar gesteld worden;
- de Rijksmiddelen die in 2020 beschikbaar worden gesteld over te hevelen naar 2021;

in te stemmen met de structurele inzet op armoedebeleid met ingang van 2023 en de voorgestelde structurele dekking.

Aldus besloten in de vergadering van